

Куч – адолатда

Адл ила олам юзин обод қил!

2025 йил
11 апрел,
жума
№ 15 (1049)

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг ҳуқуқий газетаси

http://www.kuch-adolatda.sud.uz

1998 йил 29 августдан чиқа бошлаган.

ЎЗБЕКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ГЛОБАЛ ЎЗГАРИШЛАР ИНСТИТУТИ РАҲБАРИ БИЛАН УЧРАШУВ ЎТКАЗДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 10 апрель куни Буюк Британиянинг собиқ Бош вазири, Глобал ўзгаришлар институти раиси Тони Блер-ни қабул қилди.

Ўзбекистоннинг ушбу нуғузли тузимла билан амалий ҳамкорлигини ривожлантириш масалалари кўриб чиқилди.

Тони Блер Янги Ўзбекистонни барпо этиши бўйича амалга оширилаётган ислоҳотларнинг бориши ва кўламини юксак баҳолади, уларни янада илгари сурish доирасида зарур эксперт-маслаҳат кўмагини кўрсатишга тайёрлигини билдири.

Иктиносидёт тармоқларига йирик стратегик инвесторларни жалб қилиш, технологик модернизация, раҳмалаштириш ва сунъий интеллектни жорий этишини жадаллашти-

риш, устувор соҳаларда кўши ма дастур ва лойиҳаларни амалга оширишга қаратилган чора-тадбирлар ҳамкорликнинг бошқа асосий йўналишлари сифатида қайд этилди.

Таъкидлаш жоизи, Буюк Британиянинг собиқ Бош вазири Тони Блер томонидан 2016 йилда ташкил этилган институт халқаро нотижорат ташкилот ҳисобланади. У турли мамлакатларга барқарор ва инновацион ривожланнишнинг янги моделларини ишлаб чиқиша, иқлим ўзгариши ва бошқа замонавий таҳдидларга қарши курашида кўмаклашади.

ЎзА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ ЖАҲОН БАНКИ ГУРУХИНГ ОПЕРАЦИЯЛАР БЎЙЧА БОШҚАРУЧУВИ ДИРЕКТОРИ АННА БЬЕРДЕ БОШЧИЛИГИДАГИ ДЕЛЕГАЦИЯНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев Жаҳон банки гурӯхининг операциялар бўйчага бошқарувчи директори Анна Бъерде бошчилигидаги делегацияни қабул қилди.

Ўзбекистоннинг Жаҳон банки билан кенг кўламли стратегик ҳамкорлигини янада ривожлантириш, энг аввало, ушбу глобал молиявий институт томонидан мамлакатимизда амалга оширилаётган иктиносидётнинг ислоҳотлар стратегиясини кўллаб-куватлаш масалалари кўриб чиқиди.

Учрашув аввалида Анна Бъерде давлатимиз раҳбарига Жаҳон банки президенти Ажай Банганинг саломи ва энг эзгу тилакларини етказди.

Кейинги йилларда шериклик муносабатлари юксак

даражага чиқиб, салмоқли нотижалар берадётгани катта мамнуният билан қайд этилди.

Бугунги кунда Ўзбекистон банкнинг энг йирик ҳамкорларидан биридир. Лойиҳалар портфели 12 миллиард доллардан ошиди. Жаҳон банки иктиносидётнинг устувор тармоқлари ва ижтимоий соҳанинг барқарор ривожини таъминлашга қаратилган ислоҳотларни амалга ошириша молиявий, консультатив ва техник кўмак кўрсатмоқда.

Банк кўмагида халқаро молия институтлари иштироқидаги лойиҳалар механизми тақомиллаштирилди, уларни тайёрлашни тезлаштириш ва сифатини ошириш бўйича янги тартиб қабул қилинди.

Йирик минтақавий лойиҳаларни илгари сурish масалалари юзасидан ҳам фикр алмашилди.

Мамлакатимизда ўйл ҳаракати қоидаларини янада тақомиллаштириши, ўйл-транспорт ҳодисаларининг олдини олиш ва ўйл ҳаракати хавфсизлигини назорат қилиши борасида кенг кўламли ислоҳотлар амалга оширилмоқда.

■ Моҳият

ЯНГИ ҚОНУН

ИҮЛЛАРИМИЗДАГИ ТИРБАНДЛИК ВА ТЎСИҚЛАРНИ КАМАЙТИРИШГА КАРАТИЛГАН

Кутбиддин БУРҲОНОВ,
Олий Мажлис Сенати
Мудофаа ва хафсизлик
масалалари
қўмитаси раиси

(Давоми 3-бетда) ►

■ Муносабат

Инсон қадри – дунё парламентарийлари нигоҳида

PARLEMENTLARARO ITTIFOQNING
150-YUBILEY ASSAMBLEYASI

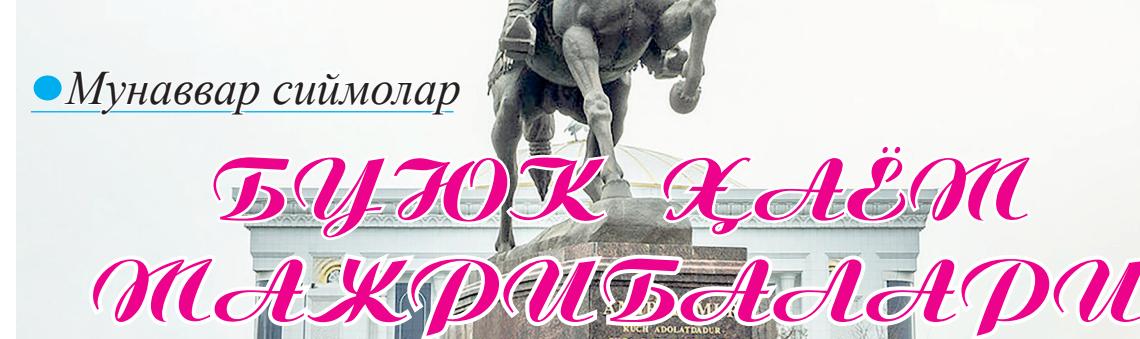
150 IPU ASSEMBLY
Tashkent, Uzbekistan 5-9 April 2025

Куни кечга Тошкентда ўз ишини якунлаган Парламентлараро Иттифоқнинг 150-юбилей Ассамблеясида ижтимоий масалалар бош мавзулар қаторида кўриб чиқилди. Бу жараёнда, ўз-үзидан, бутун дунё парламентлари аъзоларининг нигоҳи мамлакатимизда инсон қадрими оширишга йўналтирилган ислоҳотларга қараштаган табиии.

(Давоми 2-бетда) ►

Одилжон ИМИМОНОВ,
Олий Мажлис Қонунчилчил палатаси депутати

“Амир Темур” десак киёға – бус-бутун улуг тарих манзаралари кўз олдимиздан бир-бир ўтади. Мўгуллар истилоси даврида ўзимизнинг мустақабал давлатимиз бўлмаган танту тор даврлар, пароканда юрт, қадриятлар топталishi, мъянивий ҳәётимиздаги турғунлик, миллат ривожидаги тўхталашлар, дунё цивилизацияси доирасидан четга чиқиб қолиш каби ҳолатлар эслга тушади. Ха, оғир кунларни кўрди жабрiddа халқимиз.. Ҳайриятки, барор ортда колди.

Халқимизнинг пешонаси ёруғ ҳамиши! Миллатнинг баҳтига, Соҳибқирон дунёга кеди, у тарих майдонига кириши билан ҳамма нарса ўзгара бошлади. Худо унга берган салоҳиатни, ато этган ақл-идроқни, фахму фаросат, тафаккурни тўлиғича англаб етган Темурбек тақдир ўз зимишсига қандай вазифа юклаганини терсан ҳис қилди. Ва бутун кучини улуг мақсадларга йўналтиришга қаратди. У халқа, одамларга суняди. Шуниси эътиборлик, ёшлигига унинг ёнига киргандар, дўст бўлганлар бутун умр бўйи Соҳибқирондан ажralмадилар, балки юртга ва элга садоқат билан хизмат қилдилар.

Бунга тарих гувоҳ. Амир Темур хизмат қилган одамни – у саркарда бўладими, олимми, аскарми, ҳокимми, мирабми, мухандисми – асло эсдан чиқармасди. Пирлари Мир Сайид Барака, ҳамиша ўзлари ўтириб вояж етказган, элнинг хизматига кўшган кишиларни ҳеч хотимасликларини маслаҳат берардилар.

(Давоми 4-бетда) ►

Мамлакатимизда маъмурӣ суд иш юритуви янада тақомиллаштирилиб, ижобий хорижий тажриби негизидан янги институт ва механизмлар жорий этиши бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида “га қарори ҳуқуқий асос бўлиб хизмат қилмоқда.

Шу нуқта наазардан, маъмурӣ юстиция ривожланган бир қатор хорижий давлатлар қонунчилиги ўрганилди. Хусусан, Германия маъмурӣ пропрессу қонунчилигига кўра, оммавий иш юритиш тартибида – маъмурӣ иш юритиш тартибининг шундай турики, унда судга ариза кўп сонли фуқаролар ва ёки тадбиркорлик субъектлари томонидан жамоавий тартибида кирилган бўлади.

Германияда маъмурӣ судга ариза киритишнинг субъектив ҳуқуқ принципи белгиланган. Унга кўра, судга фақат бевосита ўзининг ҳуқуқи бузилган шахс мурожаат қилишга ҳақли ва

Халқаро мезонлар

Тадбиркорлар ҳуқуқларини судда ҳимоя қилишнинг замонавий механизмлари:

ГЕРМАНИЯ ТАЖРИБАСИ

У низоли масала қайси ҳуқуқини бузаттёғанилиги асослаши лозим.

Оммавий иш юритишида эса, бир шахс эмас, балки кўпчилик фуқароларнинг ҳуқуқ ва манфаатларига бирдай таъсир қиладиган масалалар борасида низолашадилар. Маҳаллий аҳоли бундай масалаларнинг кўриб чиқилишида “манфаатдор шахслар жамоаси” ҳисобланади.

Бу тоифадаги аризалар кўпроқ экологик ҳуқуқлар, шаҳарсозлик нор-

мали, оммавий истеъмолчилар ҳуқуқлари, нарх-навони белгилаш, ҳокимиятнинг ижтимоий сиёсати каби масалалар юзасидан келиб тушади.

Германия қонунчилигига кўра, оммавий иш юритиш тартибида иш олиб бориш мезони – судга берилган ариза 50 нафардан ортиқ аризачи томонидан имзоланган жамоавий мурожаат эканлигидir.

Оммавий маъмурӣ иш юритишнинг бир қатор ўзига хос қоидалари

Нодира ҲАҚИМОВА,
Олий суд судьяси

мавжуд. Биринчиси – оммавий эълон бериш орқали иш юритиш қоидаси. Бунда маъмурӣ суд, одатда, ишда иштирок этувчи шахсларнинг ҳар бирiga шахсан юборадиган чақирив хати ёки бошқа мазмундаги шахсий билдиришномаларни оммавий эълон билан алмаштиради.

(Давоми 2-бетда) ►

Биринчиси – оммавий эълон бериш орқали иш юритиш қоидаси. Бунда маъмурӣ суд, одатда, ишда иштирок этувчи шахсларнинг ҳар бирiga шахсан юборадиган чақирив хати ёки бошқа мазмундаги шахсий билдиришномаларни оммавий эълон билан алмаштиради.

● Оқлов

Йўқолган БИЛДИРГИ

ёки ўн беш йилдан сўнг қарор топган ҳақиқат

Инсон турмуши давомида дуч келадиган барча қийинчиликларга қида, оғир синон ва машақатларни енгиги ўтиши мумкин, аммо ўзига нисбатан қилинган адолатсизликка чида олмайди. Ҳақиқат қарор топганига қадар ҳаоловатдан кечиб, ноҳақ айланганлигини исботлаш учун адолатнинг сермашақат, олис ўлида курашади.

Яқинда худди шундай оқлов хукмларидан бири чиқарилди. Йъни ўн беш йил муқаддам асоссиз айлов билан судланиб, адолатнинг юзага чиқиши учун жон кўйдирган Камолиддин Мухторовга оид иш Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий суди тафтиш инстанцияси судлов ҳайъатининг А.Жонқобилов раислигидаги ўтилизилган очиқ суд мажлисида кўриб чиқилди.

(Давоми 2-бетда) ►

Парламентлараро Иттифоқиң 150-юбилей Ассамблеясы доирасида “Болаларга нисбатан зўравонликни бартараф этиш: жаҳон ташаббуслари ва Ўзбекистоннинг истиқболдаги имкониятлари” мавзусида давра сұхбати бўлиб ўтди.

Тадбирда соҳага оид қонунчиликни такомиллашириш, таъсирчан химоя механизmlарини жорий этиш, “Барқарор ривожланниш максадлари – 2030” доирасида миллий стратегиялар ва давлат дастурларини амалга ошириш, шунингдек, болаларга нисбатан зўравонликка барҳам беришга қаратилган “Богота ҳаракатлар чакируви” глобал ташаббусига Ўзбекистоннинг кўшилиши каби мавзулар муҳокама қилинди.

2024 йилда қабул қилинган “Болаларни зўравонликнинг барча шаклларидан химоя қилиш тўғри-

ЎЗБЕКИСТОННИНГ БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ БОРАСИДАГИ СИЁСИЙ ИРОДАСИ ВА АНИҚ ҚАДАМЛАРИ ЭЪТИРОФ ЭТИЛДИ

сида”ги Ўзбекистон Республикаси қонуни, шунингдек, уни амалиётга татбиқ этиш, жумладан, эрта ёрдам кўрсатиш хизматлари ва комплекс кўллаб-куватлаш дастурларини яратиш бўйича таклифларга алоҳида эътибор қаратилди.

Давра сұхбати давомида Ўзбекистон дунёнинг 60 дан ортиқ мамлакатини бирлаштирган ва болаларга нисбатан зўравонликнинг олдини ошиш ва уни бартараф этиш бўйича аниқ кун тартибини таклиф этаётган “Богота ҳаракатлар чакируви”га содиклигини расман тасдиқлади.

Сенат Раиси Танзила Норбоева

болалар учун хавфсиз мухит яратмасдан туриб, мамлакатни барқарор ривожлантириш мумкин эмаслигини таъкидлadi. Бу мулоқот шунчаки фикр алмасиш эмас, балки жамоавий масъулият ифодаси экани қайд этилди.

– Богота чакирувига қўшиши – бу жамият ва ҳалқаро ҳамкорлар учун аниқ белги, биз тизимли ўзгаришларга тайёрмиз, – деди Ўзбекистон Ижтимоий ҳимоя миллий агентлиги директорининг биринчи ўринbosари Шахноза Мирзиёева. – Ўзбекистонда ҳар бир бола ўзини хавфсиз ҳис қилиши ва унинг овози эштилиши керак. Биз катталаар,

давлат институтлари, ҳалқаро ташкilotлар ва жамиятни бу ҳуқуқнинг фақат қофзда эмас, балки амалда ҳимоя қилиниши учун масъулмиз.

Шунингдек, самараҳи ҳимоя тизимини яратиш барқарор, секторлараро ёндашув ҳамда болалар ва оиласларни кўллаб-куватлаш, хизматлар ва мәълумотлардан реал фойдаланиши талаб қилиши тъкидлandi.

– Ўзбекистоннинг ҳалқаро миқёсда эътирофа сазовор бўлган хавфсиз мухитни яратиш борасидаги сайд-ҳаракатларини юқори баҳолаймиз, – деди БМТ Бош котининг маҳсус вакили Нажат Ма-

ла. – Бу жасорат, қатъиятилик ва ҳамжihatликини талаб қиласиган йўлдир. Фақат бирглаидаги сайд-ҳаракатларимиз билан биз ҳар бир мамлакатда, ҳар бир уйда, ҳар бир мактабда болаларга нисбатан зўравонликка чек кўя опамиз. Ўзбекистоннинг болаларни ҳимоя қилиш борасидаги сиёсий иродаси ва аниқ қадамлари учун миннатдорлик билдирамиз. Богота чакируви шунчаки ташаббус эмас, балки глобал мажбуриятдир. Мен Ўзбекистон уни амалий ҳаракатлар учун қўлланма сифатида қабул килаётганини мамнуният билан кўриб турибман. Ҳар бир болани

химоя қилиш – тинчлик, барқарорлик ва инсон қадр-қимматига эришиш йўли.

Давра сұхбати якунлари бўйича устувор йўналишлар белгилаб олинди. Аниқ кўрсатичлар ва идоралараро амалга ошириш механизмлари кўрсатиб ўтилди. “Богота ҳаракатлар чакируви” доирасидаги миллий ҳаракатлар режасини тайёрлаш, қонунчилик асосларини ва болаларнинг зарур хизматлардан фойдаланишини яхшилаш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш, профилактика, жавоб бериш ва реабилитация тизимини мустаҳкамлаш, энг яхши амалиётларни жорий этиш учун ҳалқаро ташкilotлар билан ҳамкорникин кенгайтириш бўйича устувор йўналишлар белгиланди.

Норгул АБДУРАИМОВА,
ЎзА мухбари

■ Муносабат

Инсон қадри – дунё парламентарийлари нигоҳида

◀ (Бошлиниши 1-бетда)

Ҳалқаро тадбир кун тартиби тинчлик ва хавфсизлик, инсон ҳуқуқи, иқлим ўзгариши, ёшлар ва аёллар фаоллиги, куролли мажораларнинг ижтимоий ҳаётга таъсiri, БМТ билан ҳамкорлик каби долзарб йўналишларни ўзида қамради.

Хусусан, бугунги дунё сиёсатида қуролли низолар, зиддиyатлар ва зўравонлик авж олаётган ҳолатларнинг аксарияти айнан қўshни давлатлар ўrtасида юз бермоқда. Шу ўринда, жумладан, парламент дипломатияси доирасида Марказий Осиё бундай ҳолатлардан холи бўлиб қолаётганинги таъкидлаш лозим.

Албатта, турли даврларда тўқнашувлар содир бўлган, чегара масалалари, сув-энергетика муммомлари, транспорт ва алқа соҳасидаги мурakkabliklar, хавf-sizlikka оид таъдиidлар вазиятни оғрилаштирган.

Лекин минтақа давлатлари лидерларининг сиёсий иродаси ва парламентарийларининг изчил муносабатлари натижасида Марказий Осиёда ижтимоий йўналтирилган конструктив, яхши кўshничиликка асосланган ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик босқич-босқич ривожлантирилмоқда.

Бу ёндашувнинг замирида ўзаро ишонч ва хурмат, умумий манфаатларни ҳисобга олиш ва тан олиш тамойили мукассам.

Бутун дунё парламентарийларини ҳамраб олган мазкур анкумандада ёшларнинг форумлари, аёл депутатларнинг учун чарашувлари, сунъий интеллектни ривожлантириши масалалари, болалар ҳуқуқи ва иқlim масалалари бўйича ҳам алоҳида-aloҳида тадбирлар ўtказилди. Иштирокчilar глобал муаммоларни ҳал этишда парламентлар ролини кучайтириши бўйича илғор тажрибаларни алмасиш имконига эга бўлганла-ри таҳsinga лойик.

Мазкур ҳалқаро анкуманинг мамлакатимизда ўтиши жаҳон парламентаризми таърихидаги мумкин босқич – инсон қадрини устувор кўyдиган янги сиёсий йўл ушбу заминдан бошлиништанинни яна бир бор намоён этади.

181 мамлакатини ҳамраб олган. Бундай қамрови кенг мukobil тузилмалар дунёда кам содир бўлади.

Хозирги мурakkab замонда ижтимоий адолат, тенглик ва барқарор тараққiётga эришиш ҳар бир давлат, жамият учун мухим вазifaga айlandi. Шу маънода, Парламентлараро Иттифоқнинг Марказий Осиё тарixida ilk bor Toшkent шaҳriда ўtказилган 150-юбилей Ассамблеяси Ўзбекистон учун мухим сиёсий-ижтимоий ҳаётga таъsiри, БМТ билан ҳамкорлик каби долзарб йўналишларни ўзида қамради.

Хозирги мурakkab замонда ижтимоий адолат, тенглик ва барқарор тараққiётga эriшиш ҳar bир давlat, жamияt учun muhim vazifaga aylandi. Shu maъnoda, Parlamentlariaro Ittifoqning Marказий Osiё tarihiha ilk bor Toшkent shahrida ўtказilgan 150-yubiley Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Бу воқелик мамлакатизmни ижтимоий-ижтisodiy isloҳ этиш dasturparinini samarasinini keng halqaro jamaatchiликka etkasiyish учун kуylay mайдon va imkoniyat xizmat makhallala darajasiga tushirildi.

Мамlakatimiz sünkti yillarda ijtimoiy taraqqiёт va adolatni tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

Билдирига кисм komandirinini tashqilash bora-sida ulkan yutqulariga erishi-di. Tugay ikki kung kongani ҳar bир kismiň ūkili-gi-moylasiy makhsootlari xizmati boşlumda K. Muhtorov ishchisiň 2009 yiliň mawsumda Sirdarevde viloetiga vafoliyatlari etibariga qaytarildi.

К. Muhtorovning 150-юбилей Assambleyasini 150-юбилей Assambleya siyosiy-ijtimoiy haётga taъsiyi, BMT bilan hamkorlik kabi dolzareb йўnaлишlarni ўziда qamradi.

◀ (Бошланиши 1-бетда)

Мазкур ҳолат йўлларда зиддиятли ҳолатларга, йўловчи ҳамда ҳайдовчилар кўп вақтини йўқотишга сабаб бўлмоқда. Шу боис, йўлларда тирбандликларни камайтириш ва ахолига қулайликлар яратиш мақсадида, жамоат транспортiga устуворлик бериши йўналишида амалий чоралар кўримоқда.

Тошкент шахрида автобуслар сони сўнгги 2 йилда 2 баробарга оширилди, яъни 1 минг 959 тага ётди. Автобуслар учун 181,2 километрли алоҳида йўлаклар ташкил этилиб, қатновлар оралиқ вақти 2 баробарга (16 дакиқа) кисқартирилди. Натижада йўловчилар сони 2 баробар кўпайди. Эндиликда пойтахт кўчаларида автобуслар ҳар куни 1 миллион нафардан ортиқ йўловчига хизмат кўрсатмоқда.

Бироқ қонунчиликдаги бўшлиқлар жамоат транспортидан фойдаланишининг самарадорлигини жiddий пасайтироқма. Қатнов мунтазамлиги ва жамоат транспортининг эркин ҳаракатланишига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Шаҳар автомобиль йўлларидаги жамоат транспортни учун алоҳида йўлаклар ажратилиб, боща транспорт воситаларининг ҳаракати тақиғланган бўлса-да, афсуски, уларнинг ушбу йўлаклардан ҳаракатланиши давом этмоқда. Йўлларда тирбандлик пайтида транспорт воситаларини жамоат транспортни учун ажратилган йўлакларда қолдириб кетиш ҳолатлари ҳам учраб туради.

Шуни ҳам қайд этиш лозимки, амалдаги қонунчилиқда жамоат транспортни учун алоҳида ажратилган йўлакларда ҳаракатланган транспорт воситалари ҳайдовчилари учун жавобгарлик чоралари назарда тутилмаган.

Бугунги кунда қоидани бузганлар Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 128-моддасига асосан умумий асосларда, яъни йўлнинг қатнов қисмидаги чизиклар билан белгилаб қўйилган талабларга риоя этманлигига учун 170 минг сўм миқдорида жаримага тортилоқда.

Оқибатда енгил транспорт воситалари мазкур йўлакларда бемалол ҳаракатланиб, жамоат транспортининг ҳаракатига тўқсинглик қилмоқда.

Шу билан бирга, ҳайдовчиларнинг

транспорт воситаларини велосипед йўлаклари, тротуарлар ҳамда яшил худуд майдонларида бошқариши ҳолатлари ҳам кузатилмоқда. Бундай қоидабузарликлар эса, ушбу худудларда ҳаракат қатнашчиларининг ҳавфисизлигини ишончли таъминлашга салбий таъсир кўрсатмоқда.

Бу борада хорижий мамлакатлар қонунчилиги ўрганилганда, ҳайдовчиларнинг транспорт воситаларини йўл ҳаракати қоидаларига амал қиласдан, велосипед йўлаклари ва тротуарларда бошқарганлиги учун мазмурий жазо чоралари назарда

Шунинг учун Ички ишлар вазирлиги томонидан Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга:

- ҳайдовчиларнинг транспорт воситаларини тротуарлардан, пиёдалар ва велосипед йўлакларидан ҳамда уларга туташ худудларда барпо этилган яшил майдонлардан юргизганлиги;
- йўл ҳаракати иштирокчиларининг ҳаракатига тўқсинглик қилувчи ноқоний тўсиқлар ва боща қурилмалар ўрнатилганлиги;
- йўналиши транспорт воситалари учун алоҳида ажратилган тасмаси бор йўлдан транспорт воситала-

тилганлиги маълум бўлди. Жумладан, Россия, Қозогистон, Озарбайжон, Латвия, Туркменистан каби давлатларнинг мазмурий ҳукукбизарликлар тўғрисидаги қонунчилигига йўл ҳаракати қоидаларига риоя қиласдан, велосипед йўлаклари ва тротуарлардан ҳаракатланганлик учун 22,5 – 138 АКШ доллари миқдорида жарималар белгиланган.

Йўллarda ҳаракатланиш ҳавфисизлигини таъминлашга салбий таъсир кўрсатувчи омиллардан яна бирни ноқонун равишда сунъий тўсиқлар ўрнатиш, йўлни тўсиб кўйиш ҳолатлари хисобланади.

Фуқаролар ўзлари яшайдиган худудларидаги кўчаларда ноқонун равишда сунъий тўсиқлар ўрнатиш, йўлни тўсиб кўйиш орқали ҳаракатланиши чеклаган ҳолда транспорт воситалари ҳайдовчилари ва боща фуқароларга, айниқса, ахолига шошилич хизмат кўрсатувчи ҳамда маҳсус транспорт воситалари ҳаракатига тўқсинглик қилмоқда.

Шу билан бирга, ҳайдовчиларнинг

ри ҳаракатланганлиги билан боғлиқ ҳукукбизарликлар учун мазмурий жавобгарлик белгиланишини назарда тутувчи ўзгартиш ва кўшимчалар кириши тўғрисидаги қонун лойиҳаси ишлаб чиқилди ва Олий Мажлис Қонунчилик палатаси томонидан қабул қилинди.

Олий Мажлис Сенатининг бешинчи ялпи мажлисида сенаторлар томонидан маъқулланган “Ўзбекистон Республикасининг Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига йўллarda ҳаракатланиш ҳавфисизлигини таъминлашга ҳамда жамоат транспортидан фойдаланиш самарадорлигини оширишга қаратилган ўзгаришиш ва қўшимчалар кириши ҳақида”ги қонун билан Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексга янги 128-модда киритилди. Унга кўра, жамоат транспортни учун ажратилган йўлакларда ҳаракатланиш қоидаларини бузганлик учун жавобгарлик белгиланмоқда. Жумладан, йўналиши транспорт

воситалари учун алоҳида ажратилган тасмаси бор йўлдан транспорт воситаларининг ҳаракатланиши – базавий ҳисоблаш миқдоридан бир баравари миқдорида, яъни 375 минг сўм жарима солишга сабаб бўлади. Бундан рухсат этилган ҳоллар мустасно, албатта.

Худди шундай ҳукукбизарлик мазмурий жазо қўлланилганидан кейин бир йил давомида тақорон содир этилса – базавий ҳисоблаш миқдоридан бир баравари миқдорида, яъни 1 миллион 125 минг сўм жарима солишга сабаб бўлиши белгиланмоқда.

Янги қонун билан Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 128-моддаси номланиши ва биринчи қисми диспозицияси янги таҳrirда баён этилиб, ҳайдовчиларнинг транспорт воситаларини айнан тротуарлардан, пиёдалар ва велосипед йўлакларидан юргизганлиги учун ҳам жавобгарлик белгиланмоқда.

Бундан ташкири Мазмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексининг 147-моддаси номланиши ва биринchi қисми диспозицияси янги таҳrirда баён этилиб, йўлларга ноқонуний тўсиқлар ўрнатиш ёки тўсиб кўйиш, шунингдек, йўл ҳаракати иштирокчилари ҳаракатига тўқсинглик қилувчи боща қурилмаларни ўрнатганлик учун жавобгарлик кўзуда тутилоқда.

Қонун кучга кирганидан сўнг йўлларга ноқонуний тўсиқлар ўрнатганлик ёки уни тўсиб кўйганлик ҳолатлари фуқароларга базавий ҳисоблаш миқдорининг беш баравари миқдорида, мансабдор шахсларга эса – йигирма баравари миқдорида жарима солишга сабаб бўлади.

Ушбу янги қонуннинг қабул қилинishi жамоат транспортининг йўлларда тўғрисидаги ҳаракатланиши учун шароит ўзгартилиши, йўллардаги тирбандликлар, қолаверса, мамлакатимизда, айниқса Тошкент шахрида ҳавонинг ифлосланиши ҳам сезилиларни даражада камайишига хизмат қилади.

Бундан ташкири ушбу янги қонуннинг маъқулланиши велосипед йўлакларидан, тротуарларда, шунингдек, яшил худуд майдонларида ҳаракатланиши чеклаган ҳолда транспорт воситалари ҳайдовчилари риоя этманлигига учун ажратилган йўлакларда ҳаракатланиш қоидаларини бузганлик учун жавобгарлик белгиланмоқда. Жумладан, йўналиши транспорт

бир пасда бойиб кетиши хусусида кетди: аввал кўлга илашадиган маблаг топиш керак, деган

холосага келишгач, хонадон эгаси М. Марданов ҳамтоворқарни ўзига қарашли “90 V 884 ВА” рақами “Матиз” русумли автомашинасида “Баркамол авлод” маҳалла-

си ҳудудига элтди. Уларнинг барчаси бу манзилни яхши билишарди: бу ерда аксарият хонадонларда қўй-моллар бўқиларди. Автомашина шундай

таклиф чиқмаган ҳолатда эса, ўз ташабусига кўра, ишнинг кўрилишини кейинга қолдириши, эр-хотинга ярашишлари учун Оила кодексининг 40-моддасида кўрсатилган доирада, яъни олти оғигча муҳлат белгилашга ҳақи.

Бу муҳлат мобайнида ҳам оиласи сақлаб қолиш масаласи барбири судларнинг ётиборидан четда қолмайди. Конунчиликка биноан, суд ярашишлари учун берилган муддатда эр-хотинни ярашиш мосига кўра, улардан бундай таклиф чиқмаган ҳолатда эса, ўз ташабусига кўра, ишнинг кўрилишини кейинга қолдириши, эр-хотинга ярашишлари учун Оила кодексининг 40-моддасида кўрсатилган доирада, яъни олти оғигча муҳлат белгилашга ҳақи.

Бу муҳлат мобайнида ҳам оиласи сақлаб қолиш масаласи барбири судларнинг ётиборидан четда қолмайди. Конунчиликка биноан, суд ярашишлари учун берилган муддатда эр-хотинни ярашиш мосига кўра, ишнинг кўрилишини кейинга қолдириши, эр-хотинга ярашишлари учун Оила кодексининг 40-моддасида кўрсатилган доирада, яъни олти оғигча муҳлат белгилашга ҳақи.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Яна бир ётиборга молик жиҳат шундаки, эр-хотинни ярашишлари учун кўришда суд тарафларнинг ёки улардан берилган илтиносига кўра, улардан бундай таъсифи чиқмаган ҳолатда эса, ўз ташабусига кўра, ишнинг кўрилишини кейинга қолдириши, эр-хотинга ярашишлари учун Оила кодексининг 40-моддасида кўрсатилган доирада, яъни олти оғигча муҳлат белгилашга ҳақи.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш ҳақидаги ишни кўришда суд эр-хотинни ярашишлари учун шарфларни таъминлашва оиласидаги вазияти согломлашириш чораларни кўришга мажбурлигини алоҳида камайишига хизмат қилади.

Судларда никоҳдан ажратиш

